

Nacionālās akustiskās koncertzāles novietnes Rīgā

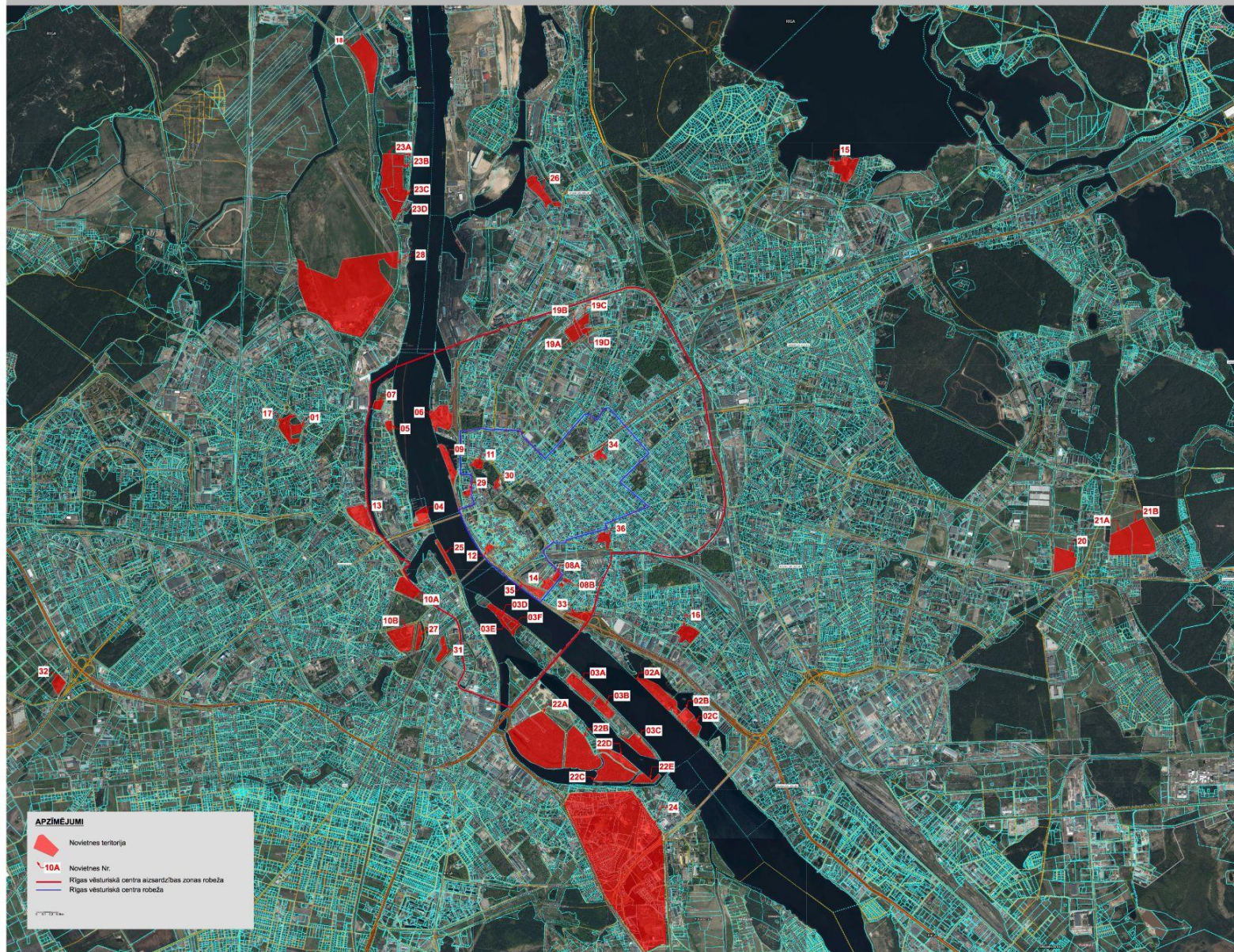
IZPĒTES PROCESS

**LAS pārstāve un izpētes procesa koordinatore
arhitekte Dina Suhanova**

20.01.2022.

LAS atklātais uzsaukums – 36 novietnes

Latvijas Arhitektu savienībai iesūtīto novietņu priekšlikumu Rīgā apkopojums Nacionālās akustiskās koncertzāles projekta virzībai

LAS primārā* atlase – 12 novietnes

Kvantitatīvie kritēriji:

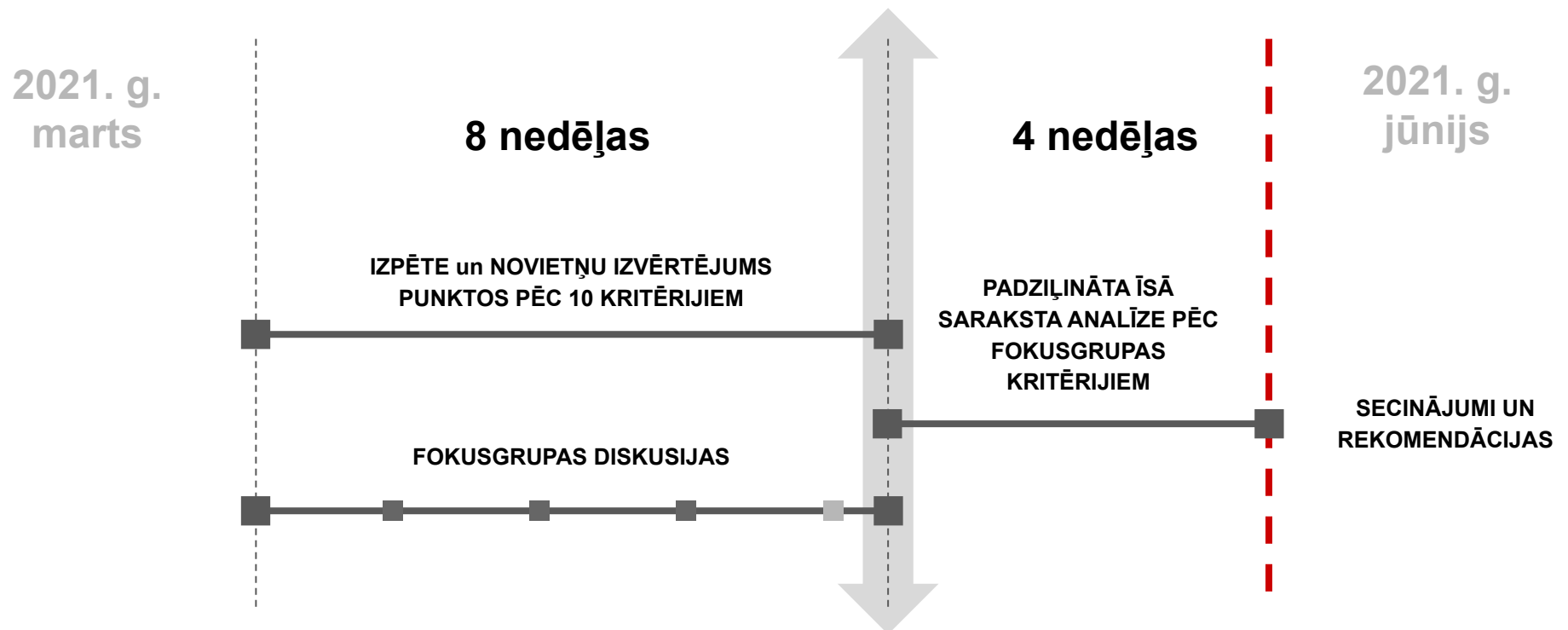
- novietojums Rīgas centra tiešā tuvumā
- ģeometriskās formas
- zemesgabals – ne mazāks par 2 ha

* Primāro atlasi veica LAS padomes komisija:
arhitekte **Gunta Grikmāne**, arhitekts, RTU Arhitektūras
vēstures un teorijas katedras vadītājs **Jānis Krastiņš**,
arhitekte **Dace Kalvāne**, arhitekts **Viktors Valgums jr.**,
arhitekte **Barbara Bula**.

1. AB dambis
2. Andrejsala, Andrejostas iela 17
3. Elizabetes iela 2 un Kronvalda bulvāris 6
4. Ķīpsalas pludmale
5. Parka teritorija starp Raņķa dambi, Slokas ielu un
Aleksandra Grīna bulvāri
6. Rūpniecības preču tirgus teritorija starp Gaiziņa ielu,
Prāgas ielu un Turgeņeva ielu
7. Teritorija pie Spīķeriem un Kārļa baseina
8. Teritorija Salu tilta ZA galā
9. Torņakalns
10. Skanstes iela 28, Skanstes iela b/a
11. Zaķusala
12. Rīgas Kongresu nams

Pētījuma metodoloģija

1. Nacionālās akustiskās koncertzāles Rīgā novietņu salīdzinošā analīze *MASH studio* (Živile Šimkute, Egidijs Kasakaitis), LT

2. Fokusgrupas tematisko darbnīcu organizēšana un moderēšana **GRUPA 93** (Neils Balgalis), LV

Novietņu analīzes kritēriji*

Kritērijs:	Labākais / Sliktākais vērtējums
1. STRATĒGISKAIS POTENCIĀLS	Andrejsala / Kīpsalas pludmale
2. SOCIĀLEKONOMISKĀ IETEKME	Rūpn. preču tirgus / Kongresu nams
3. PIEEJAMĪBA	Rūpn. preču tirgus / Skanste
4. TRANSP. INFRASTRUKTŪRAS KAPACITĀTE	Torņakalns / Zaķusala
5. GATAVĪBA ATTĪSTĪBAI	Skanste / Elizabetes iela 2
6. ATBILSTĪBA PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM	Andrejsala / Uzvaras parks
7. ZEMES GABALA IETILPĪBA	Visas novietnes
8. IEGUVUMS PILSĒTVIDES KVALITĀTEI	Rūpn. preču tirgus / Zaķusala
9. REPREZENTATĪVA VIETA	AB dambis / Torņakalns
10. IESPĒJAMS SABIEDRĪBAS NORAI DĪJUMS	Skanste / Uzvaras parks

* Kritēriji formulēti, balstoties uz starptautisku koncertzāļu izpēti Eiropā. Novērtējumu pamato vietas analīze, pārskats par plānošanas dokumentiem, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta ekspertīze, sadarbība ar LAS un pasūtītāju, veicot arī iepriekš īstenoto pētījumu apskatu un analizējot citus atbilstošus avotus.

Paralēlais process – fokusgrupas diskusijas

3+2 sarunu cikls “ĒKA-TERITORIJA-VIETA”

Darba uzdevums: saprast dažādo sabiedrības grupu viedokļus, vajadzības un iebildumus. Apzināt vienojošos un izslēdzošos faktorus, atrast koncertzāles novietnes izvērtēšanas kvalitatīvos kritērijus

Piedalās:

- dažāda dzimuma, vecuma, tautības, nodarbjū
- mūziķi 30-40%
- pilsētas gudrinieces un gudrinieki 25-30%
- citi 45-50% (krievvalodīgie, mātes/tēvi ar bērniem, žurnālisti, domātāji, darītāji, parastie cilvēki, jaukie cilvēki un trakie cilvēki)
- 20% «ar pieredzi» + 80% «svaigu asiņu»

1. *Romāns Astahovs*
2. *Inna Davidova*
3. *Gunta Grikmane*
4. *Kristina Hudenko*
5. *Andris Kronbergs*
6. *Andris Poga*
7. *Indra Purs*
8. *Ruta Rinkule*
9. *Una Rozenbauma*
10. *Kristīne Saulīte*
11. *Vents Sīlis*
12. *Reinis Suhanovs*
13. *Egils Šēfers*
14. *Matīss Šteinerts*
15. *Neils Balgalis*

Fokusgrupas vienošanās diskusiju ietvaros

Novietņu atlase pēc punktu kritērijiem un fokusgrupas dalībnieku vienošanās

- Andrejsala, Andrejostas iela 17
- Rūpniecības preču tirgus teritorija starp Gaiziņa ielu, Prāgas ielu un Turgeņeva ielu
- Rīgas Kongresu nams
- Parka teritorija starp Raņķa dambi, Slokas ielu un Aleksandra Grīna bulvāri
- Elizabetes iela 2 un Kronvalda bulvāris 6

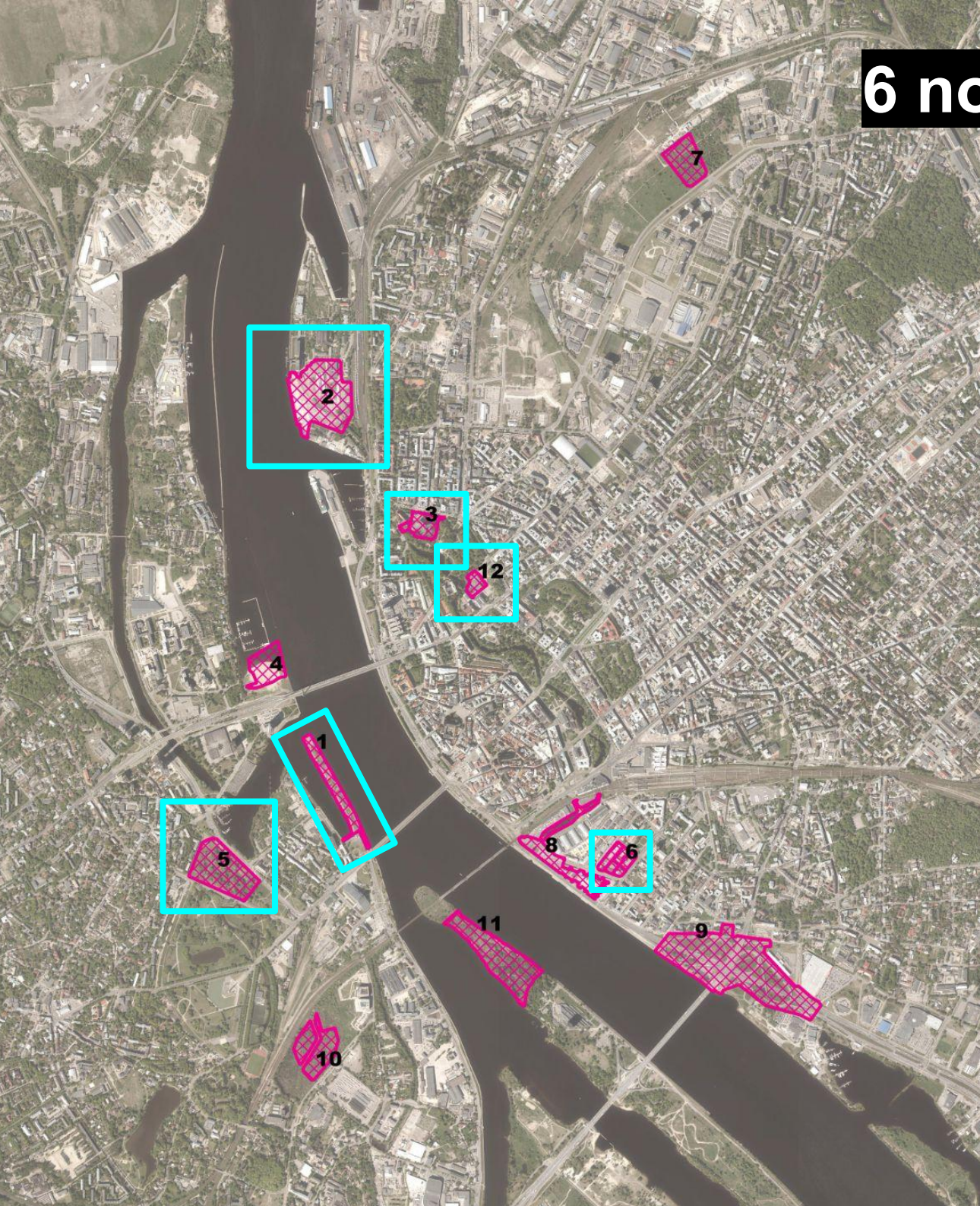
+

- AB dambis

Fokusgrupas vienošanās

Punktu vērtējumā

6 novietņu īsais saraksts tālākai vērtēšanai

1. AB dambis

2. Andrejsala, Andrejostas iela 17

3. Elizabetes iela 2 un Kronvalda bulvāris 6

4. Ķīpsalas pludmale

5. Parka teritorija starp Raņķa dambi, Slokas ielu un Aleksandra Grīna bulvāri

6. Rūpniecības preču tirgus teritorija starp Gaiziņa ielu, Prāgas ielu un Turgeņeva ielu

7. Teritorija pie Spīķeriem un Kārļa baseina

8. Teritorija Salu tilta ZA galā

9. Torņakalns

10. Skanstes iela 28, Skanstes iela b/a

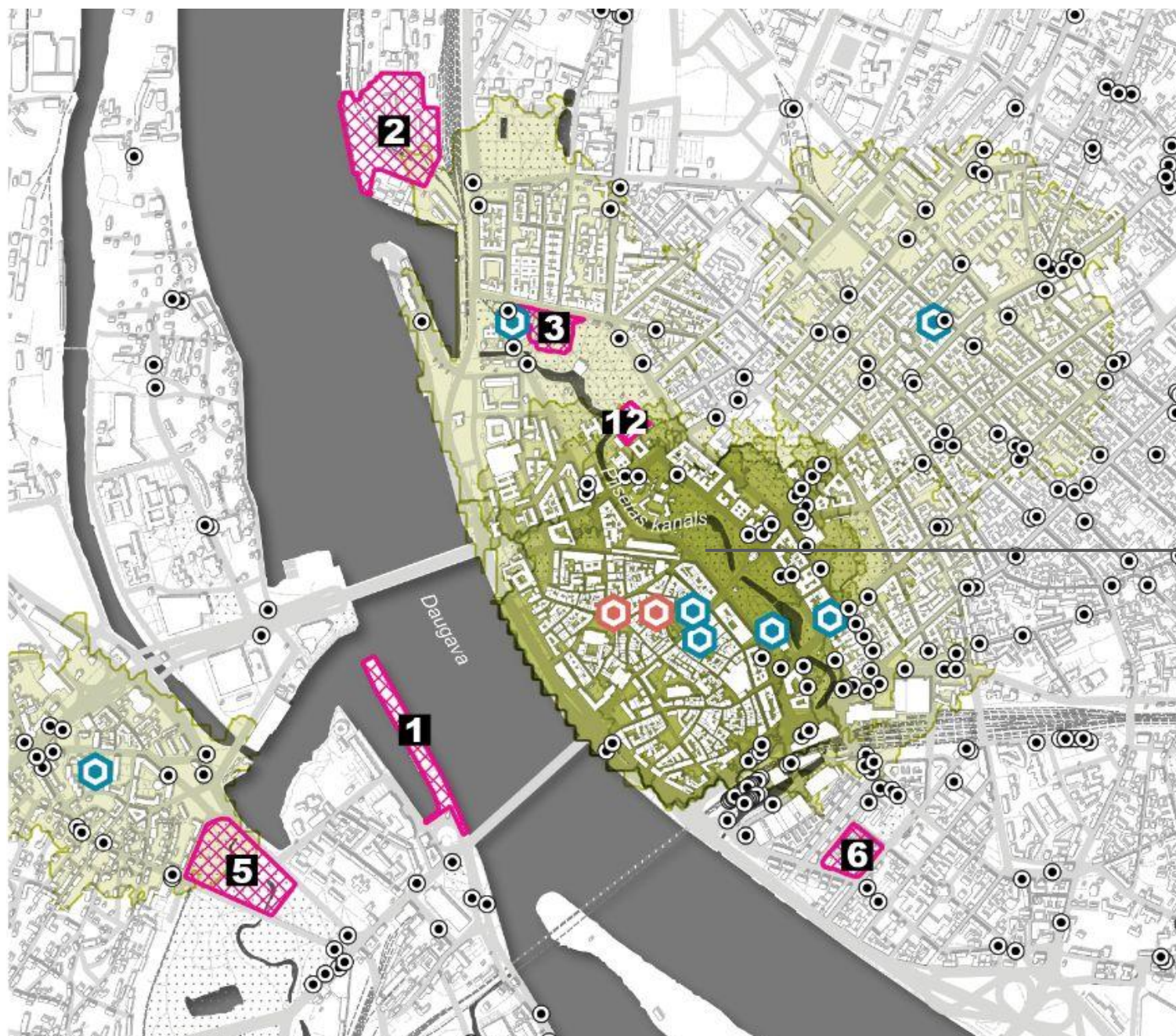
11. Zaķusala

12. Rīgas Kongresu nams

Kritēriji no fokusgrupas diskusijām tālākai padziļinātai 6 vietu analīzei

1. Daļa no **mūzikas pudura** (mūziķu ekosistēmas)
2. **Ērta** nokļūšana
3. **Ātrums** projekta attīstībā
4. Atbilstoša un pietiekama **teritorija / ārtelpa**
5. Līdzsvars starp **izmaksām un kvalitāti**
6. Izvairīties no **neskaidrības**
7. **Ne uz esošo vērtību** rēķina
8. **Prestižā** vietā
9. **Impulss** apkārtējās teritorijas attīstībai
10. **Sabiedrības atbalsts**

1. Novietne ir daļa no mūziķu ekosistēmas

Ar zaļo krāsu
norādīts ar kājām
ejot 10 minūtēs
sasniedzamais
areāls

Site boundaries shortlist

Musicians ecosystem

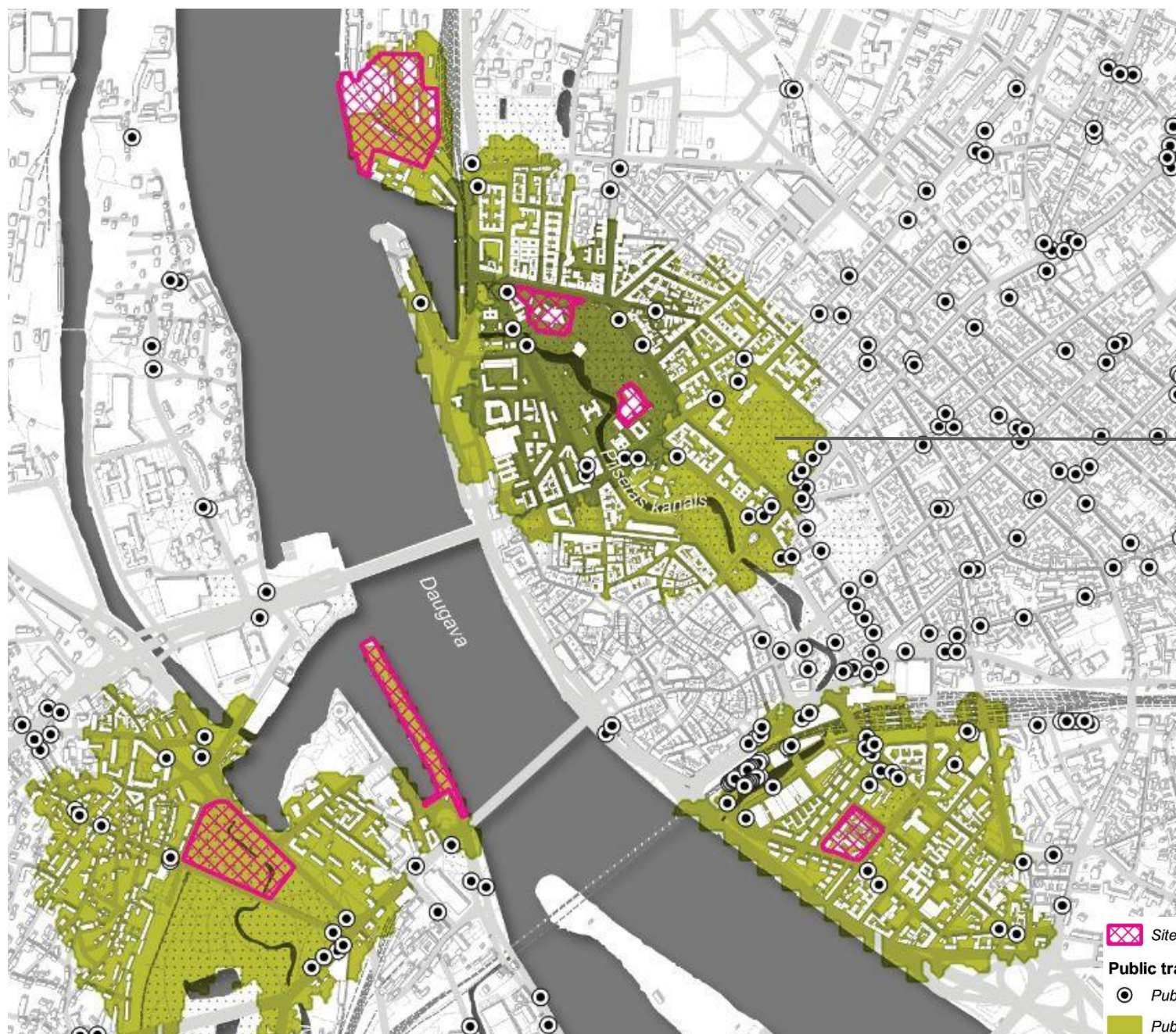
Residents of the concert hall

Users of the concert hall

Public transit stops

Musicians ecosystem on foot 10 min

2. Viegla un ērta piekļuve

Ar zaļo krāsu
norādīts 10 minūtēs
sasniedzamais
areāls līdz
sabiedriskā
transporta
pieturvietām

3. Projekta attīstības laika ietvars

AB dambis	6-7 gadi
Andrejsala, Andrejostas iela 17 <i>Risks: sadarbības iespējas, vienošanās ar privāto attīstītāju un ar zemesgabalu saistītie apgrūtinājumi.</i>	7-8 gadi
Elizabetes iela 2 un Kronvalda bulvāris 6	6-7 gadi
Parka teritorija starp Raņķa dambi, Slokas ielu un Aleksandra Grīna bulvāri	6-7 gadi
Rūpniecības preču tirgus teritorija starp Gaiziņa ielu, Prāgas ielu un Turgeņeva ielu	6-7 gadi
Rīgas Kongresu nams	6-7 gadi

* Priekšizpēte, starptautisks konkurss, izmaiņu sagatavošana plānošanas dokumentos, līguma saskaņošana, būvprojekta izstrāde, būvniecība

4. Pietiekama teritorija projekta attīstībai

AB dambis	3.06 ha
Andrejsala, Andrejostas iela 17	9.3 ha
Elizabetes iela 2 un Kronvalda bulvāris 6	2.1 ha
Parka teritorija starp Raņķa dambi, Slokas ielu un Aleksandra Grīna bulvāri	6.2 ha
Rūpniecības preču tirgus teritorija starp Gaiziņa ielu, Prāgas ielu un Turgeņeva ielu	2 ha
Rīgas Kongresu nams <i>Ierobežotas iespējas zemesgabala un esošās ēkas apjomā izvietot prasīto koncertzāles programmu. Ir iespējams veiksmīgi izmantot un integrēt blakus esošo publisko ārtelpu – ēkas priekšlaukumu.</i>	0.8 ha

* Pietiekami daudz vietas zālēm, mēģinājumu studijām, ģērbtuvēm, tehniskajam nodrošinājumam, mūziķu rekreācijai, publikas apkalpošanai. Pietiekama telpa publiskajai hallei telpās. Plaša zaļā zona (bez kokiem) ar iespēju rīkot brīvdabas pasākumus, ierīkot transformējamu estrādi. Iespēja paplašināties.

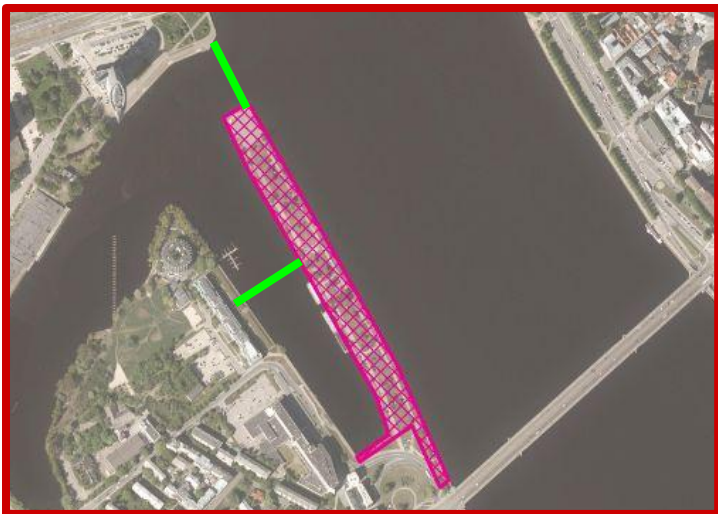
5. Primārās investīcijas

Vidējā kvadrātmetra cena ~ 2 900 Eur. Bruto platība: 17 000 kv. m. + ~10 milj. iekārtām un mēbelēm

Koncertzāles ĒKAS izmaksas ~ 60 000 000 EUR

AB dambis <i>Virsmu demontāža un zemes darbi, koku ciršana un izvešana, sakopšanas darbi, atkritumu izvešana, dambja paplašināšana. Papildus – jauno tiltu izbūve un nepieciešamā papildus infrastruktūra +15-20 mlj. EUR.</i>	7.85 miljoni
Andrejsala, Andrejostas iela 17 <i>Virsmu demontāža un zemes darbi, koku ciršana un izvešana, esošo betona struktūru demontāža, sakopšanas darbi, atkritumu izvešana.</i>	1.69 miljoni
Elizabetes iela 2 un Kronvalda bulvāris 6 <i>Ēku, segumu demontāža un zemes darbi, koku ciršana un izvešana, esošo betona struktūru demontāža, sakopšanas darbi, atkritumu izvešana.</i>	1.33 miljoni
Parka teritorija starp Raņķa dambi, Slokas ielu un Aleksandra Grīna bulvāri <i>Virsmu demontāža un zemes darbi, koku ciršana un izvešana, sakopšanas darbi, atkritumu izvešana.</i>	347 tūkst.
Rūpniecības preču tirgus teritorija starp Gaiziņa ielu, Prāgas ielu un Turgeņeva ielu <i>Ēku, segumu demontāža un zemes darbi, koku ciršana un izvešana, sakopšanas darbi, atkritumu izvešana.</i>	2.81 miljoni
Rīgas Kongresu nams <i>Lai aprēķinātu pārbūves un saistīto darbu izmaksas, nepieciešams tehniskais projekts vai vismaz skiču projekts.</i>	nav piemērojamas

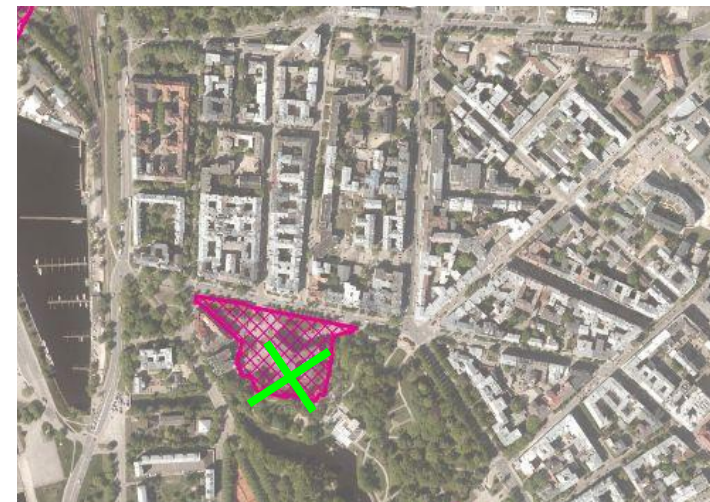
5a. Papildus ieguldījumi

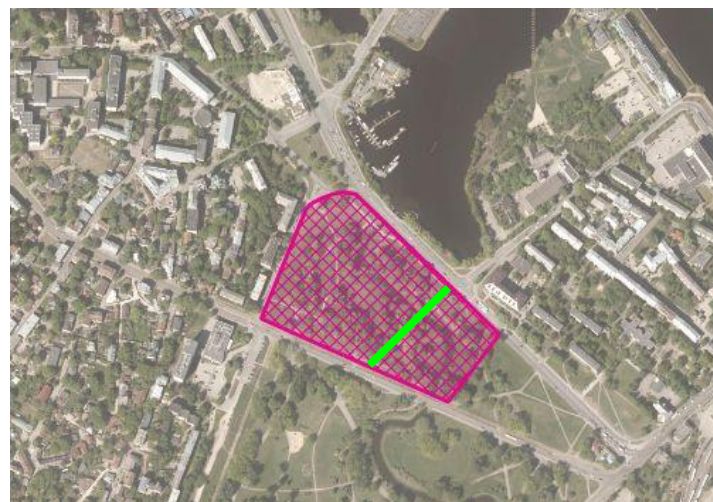
AB Dambis

Andrejsala, Andrejostas iela 17

Elizabetes iela 2, Kronvalda bulvāris 6

Uzvaras parks

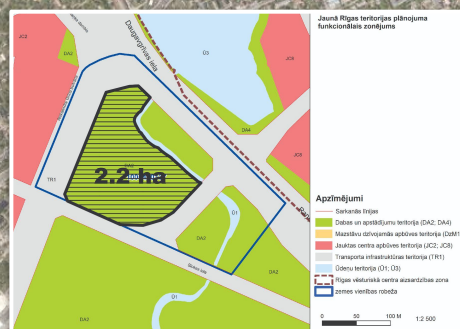

Rūpniecības preču tirgus

Rīgas Kongresu nams

6. Nenoteiktība un riski

7. Nebūvēt uz esošo vērtību rēķina

AB dambis

Autonoma novietne pilsētā, kas neveido dzīvīgu un savienotu kopējo pilsētas ekosistēmu – zaudēta iespēja kādas apkaimes potenciālai sociālekonomiskai attīstībai.

Andrejsala, Andrejostas iela 17

Nav identificētas.

Elizabetes iela 2 un Kronvalda bulvāris 6

Esoša administratīvas funkcijas ēka ar kultūrvēsturisku vērtību parka teritorijā, profesionālās un plašākas sabiedrības neapmierinātība. Potenciāls apdraudējums apkārt esošajai parka zaļajai teritorijai.

Uzvaras parka teritorija starp Raņķa dambi, Slokas ielu un Aleksandra Grīna bulvāri

Potenciāls apdraudējums esošajai parka zaļajai teritorijai. Fokusgrupas ieskatā – neētiska izvēle koncertzāles vietai.

Rūpniecības preču tirgus teritorija starp Gaiziņa ielu, Prāgas ielu un Turgeņeva ielu

Nav identificētas.

Rīgas Kongresu nams

Nav identificētas. Nav pieļaujama ēkas nojaukšana vai iejaušanās parka zaļajā teritorijā.

8. Vietas prestižs

AB dambis

Teicama ēkas redzamība no Daugavas labā krasta un vēsturiskā centra, kā arī blakus esošajiem tiltiem. Pozitīvi vērtējams – ūdens tuvums. Mīnuss – autonoma vieta.

Andrejsala, Andrejostas iela 17

Vieta ar augstu attīstības potenciālu. Ēka redzama no daudzveidīgiem skatpunktiem – Ķīpsalas, Vanšu tilta, Daugavas u.c. Pozitīvi vērtējams ūdens krastmalas tuvums.

Elizabetes iela 2 un Kronvalda bulvāris 6

Vieta prestižā Rīgas apkaimē Kronvalda parka un kanālmalas apstādījumu teritorijā. Nav izteiktas skatu perspektīvas uz ēku.

Parka teritorija starp Raņķa dambi, Slokas ielu un Aleksandra Grīna bulvāri

Vieta parkā – pilsētas zaļajā zonā Daugavas kreisajā krastā. Ēka redzama no Āgenskalna līča, Vanšu tilta, Uzvaras parka un tuvākās apkārtnes.

Rūpniecības preču tirgus teritorija starp Gaiziņa ielu, Prāgas ielu un Turgeņeva ielu

Vieta nav vērtējama kā prestiža, tomēr tā ir novietne ar augstu attīstības potenciālu un aktīvu apkārtnes attīstību.

Rīgas Kongresu nams

Centrāla un atpazīstama vieta Rīgā blakus Kronvalda parkam un kanālmalas apstādījumiem ar labiekārtotu apkārtni, dzīvīgu un aktīvu pilsētvidi.

9. Sociālekonomiskā ietekme apkaimes attīstībai

AB dambis

Maznozīmīga sociālekonomiskā ietekme uz apkārtnes attīstību.

Andrejsala, Andrejostas iela 17

Nozīmīga ietekme uz apkaimes un degradētas industriālās teritorijas attīstību.

Elizabetes iela 2 un Kronvalda bulvāris 6

Maznozīmīga sociālekonomiskā ietekme uz apkārtnes attīstību.

Parka teritorija starp Raņķa dambi, Slokas ielu un Aleksandra Grīna bulvāri

Nozīmīga sociālekonomiskā ietekme uz apkaimes attīstību.

Rūpniecības preču tirgus teritorija starp Gaiziņa ielu, Prāgas ielu un Turgeņeva ielu

Ļoti nozīmīga sociālekonomiskā ietekme uz apkaimes attīstību.

Rīgas Kongresu nams

Maz izteikta sociālekonomiskā ietekme uz apkārtnes attīstību.

10. Sabiedrības atbalsts

AB dambis

Risks: sabiedrības atbalsta trūkums un augstas projekta attīstības kopējās izmaksas; politiskā atbalsta trūkums.

Andrejsala, Andrejostas iela 17

Risks: neskaidri zemesgabala attīstības nosacījumi un privāto attīstītāju intereses.

Elizabetes iela 2 un Kronvalda bulvāris 6

Risks: esoša citas funkcijas ēka ar kultūrvēsturisku vērtību parka teritorijā; sabiedrības un profesionālo kopienu protests.

Parka teritorija starp Raņķa dambi, Slokas ielu un Aleksandra Grīna bulvāri

Risks: iejaukšanās parka teritorijā un zaudētas zaļās zonas.

Rūpniecības preču tirgus teritorija starp Gaiziņa ielu, Prāgas ielu un Turgeņeva ielu

Iespaidi un aizspriedumi par Centrāltirgus apkārtni un apkaimi kopumā.

Rīgas Kongresu nams

Risks: kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanas prasības, esoša funkcija un jau sagatavots būvprojekts apskatītas zāles izbūvei.

Rekomendētās 3 vietas (fināla atlase)

Andrejsala,
Andrejostas street 17

Elizabetes Street 2,
Kronvalda Boulevard 6

Congress Center, Krišjāņa
Valdemāra Street 5

The territory of the
park between Raņķa
dambis, Slokas Street
and Aleksandra Grīna
boulevard

AB Dambis

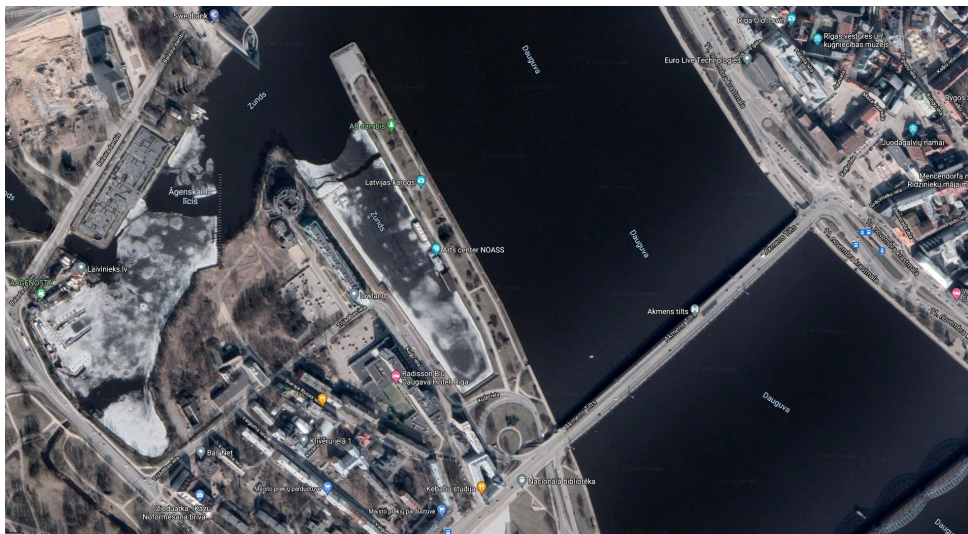
Industrial goods market
area between Gaiziņa
Street, Pragas Street
and Turgeņeva Street

FINAL SHORTLIST

NOT SELECTED SITES

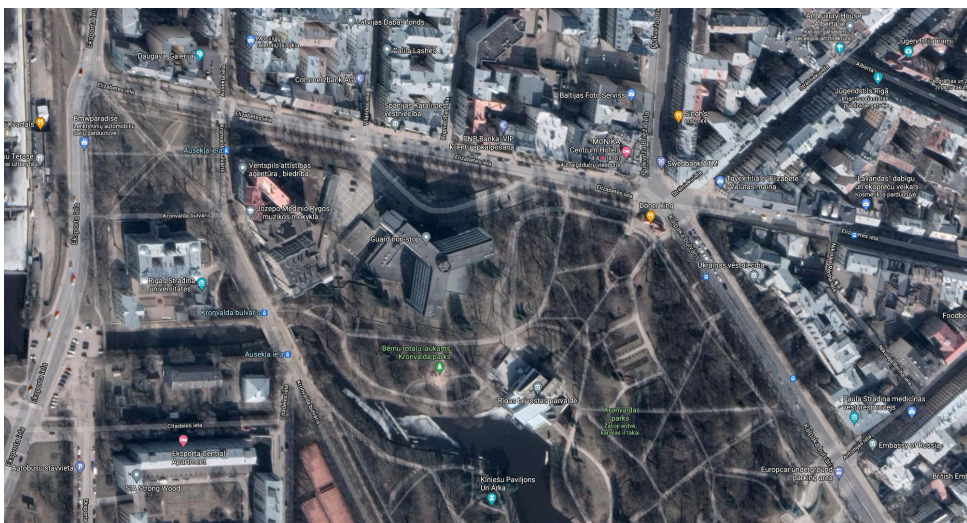
Kāpēc NĒ pārējām vietām?

Kāpēc nē AB dambim?

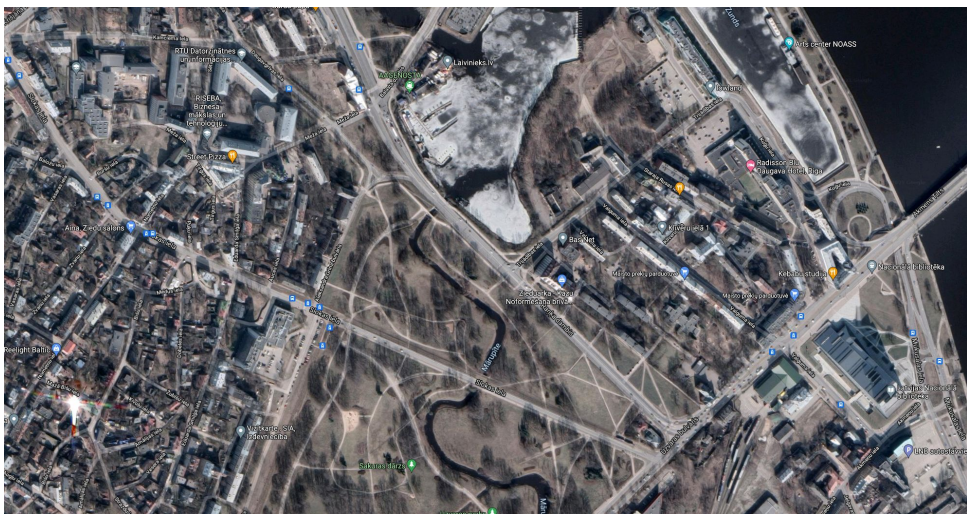
- Pastkartes efekts, tomēr **autonoma un grūti pieejama vieta**, kas neveido dzīvīgu pilsētas ekosistēmu.
- Piekļuves nodrošināšana dambim saistīta ar **fundamentālu jaunas infrastruktūras būvniecību** – gājēju tilts, piebraukšana un ceļu infrastruktūra.
- **Nesniedz nozīmīgu ieguldījumu apkaimes sociālekonomiskajā attīstībā.**
- Dambja sagatavošanai koncertzāles būvniecībai ir **augstas papildu izmaksas.**
- AB dambis daļas sabiedrības priekšstatos ir **vieta *non grata*.**
- Rekomendācija: jāveicina apkārtnes funkcionālā dažādība un iespējas daudzveidīgai mobilitātei, tai skaitā, pārvietošanās ar kājām.

Kāpēc nē Elizabetes iela 2?

- Prestiža vietā parkā, labi pieejama un daļa no mūziķu ekosistēmas, tomēr **ideja par esošas (vērtīgas) ēkas nojaukšanu un lēmumu pieņemšanas process** profesionālajā un plašākā sabiedrībā **tika atzīts par neētisku un nepieņemamu.**
- Esošās ēkas kā **kultūrvēsturiska mantojuma vērtība ir strīdīga** – neatkarīgs ēkas vēsturiskās vērtības izvērtējums, visticamāk, neietekmēs sabiedrības viedokli, bet palīdzēs labāk izprast šīs ēkas iespējamo nākotni.
- Esošo **administratīvo ēku nevar pārbūvēt par koncertzāli**, neizmainot ēkas tēlu, apjomu un saglabājot vērtības. Netālu esošā Kongresu nama situācija ir atšķirīga – tā ir publiska ēka ar koncertzālei adekvātu un pielāgojamu funkciju.

Kāpēc nē Uzvaras parkam / Raņķa dambim?

- Ideja par koncertzāles būvniecību parkā, ja pilsētā ir daudz mazattīstītu vietu, nav pārlicecinoša.
- **Būvniecība pilsētas vērtīgajās zaļajās zonās ir izteikti sensitīva tēma**, kam nepieciešama publiska diskusija, pamatojums un stratēģija zudušās zaļās zonas kompensēšanai.
- Novietnei ir laba atrašanās vieta, tās pieejamība tiks uzlabota, taču šaubas par nākotni raisa kreisā **krasta fragmentārā attīstība**.
- Vieta **netiek vērtēta kā pietiekami reprezentatīva, tā tieši neiekļaujas mūzikas ekosistēmā**.
- Laba vieta kādai citai sabiedriskai funkcijai ar mazāku ietekmi. Papildus pētījumi varētu palīdzēt noskaidrot, kādi pilsētvides piesaistes punkti (“enkuri”) nepieciešami, lai veicinātu vietas attīstību un privātās iniciatīvas.

36 → 12 → 6 → 3 rekomendējamās novietnes

Kas tālāk?

Andrejsala
Andrejostas iela 17

Rūpniecības preču
tirgus teritorija

Rīgas Kongresu nams

Pilnais pētījums

Kultūras ministrijas mājaslapā: <https://www.km.gov.lv/lv/nacionala-koncertzale-riga>

RCH SITES ASSESSMENT

The comparative analysis of the possible sites of the
National Acoustic Concert Hall in Riga

2021 Riga

Analysis prepared by:

MASH
studio

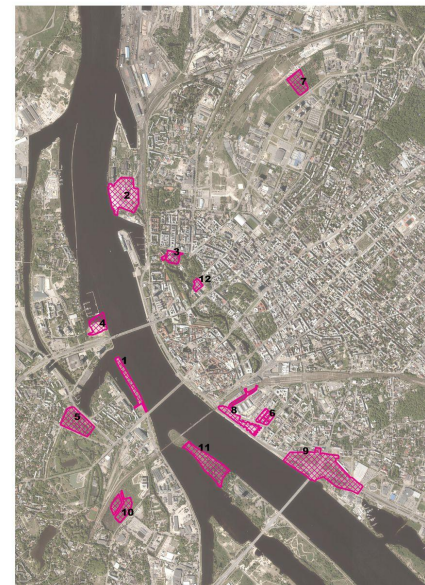
LATVIAN ARCHITECTS ASSOCIATION

G93

Kultūras ministrija

In collaboration with:

The Client:

Img. 1. Potential sites for development of the National Acoustic Concert Hall in Riga

INTRODUCTION

The goal of the study was to assess potential sites for the National Acoustic Concert Hall in Riga (hereafter referred to as RCH) and recommend 1-3 sites where the building could be built. Study was prepared in two steps: assessment based on criteria formulated based on the analysis of successful concert halls and sustainable development values and second assessment of the shortlisted sites based on the value based criteria that were formulated during Focus group discussions.

Assessments were complemented by urban analysis, review of territorial and strategic planning documents, studies and reports on different sites on different aspects that could have an effect on the suitability of the site. Moreover, opinions and recommendations from the Ministry of Culture, The Focus group made up by various stakeholders and representatives from civil society, Latvian Association of Architects, Latvian Association of Landscape Architects were taken into consideration.

METHODOLOGY

Assessment was done in two steps:

1. Assessment of all 12 (twelve) sites based on the 10 criteria.
A set of 10 criteria with indicators was suggested, comments received from the Latvian Association of Architects and Latvian Association of Landscape Architects. All sites were assessed based on a list of objective requirements. Each criterion had indicators that were evaluated. Shortlisted sites were proposed for further evaluation.

2. Assessment of the 6 (six) shortlisted sites
Sites were reviewed based on the criteria formulated by the Focus

Group (process moderated by Neils Balgalis from Group93) and additional questions identified in the assessment and during discussions with stakeholders (Focus groups, association of Latvian architects, Riga City Municipality, Ministry of Culture of the Republic of Latvia). Cost calculation for the preparation of each site for development was prepared. SWOT analysis and final conclusions were formulated. Assessment is concluded with recommendations for three sites best suited to develop The National Acoustic Concert Hall in Riga. Each site has a list of conditions that will have to be met in order to develop the project.

Sadarbība

Autori:
MASH Studio (Ž. Šimkutė, E. Kasakaitis)
Grupa 93 (N. Balgalis)

Latvijas Arhitektu savienība
LR Kultūras ministrija

Pētījumā iesaistījās:
LAS Padome
Rīgas Dome
Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta eksperti
Nacionālā Kultūras Mantojuma pārvalde
Valsts Nekustamie īpašumi
Latvijas Ainavu arhitektu asociācija
Riga Port City
Arhitekts Andis Sīlis
Arhitekts Uldis Lukševics
u.c.
...

Paldies!